

به نام خدا

مهم‌ترین بیماری‌های ویروسی آزاد ماهیان (در ایران و جهان)

مؤلفان:

دکتر سید جلیل ذریه زهرا

(عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور)

دکتر میلاد عادل

(دکترای تخصصی بهداشت آبزیان)

ویراستار علمی:

دکتر مسعود حقیقی

(عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور)

سرشناسه	: ذریه زهرا، جلیل، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: مهم ترین بیماری های ویروسی آزاد ماهیان (در ایران و جهان)/مولفین سیدجلیل ذریه زهرا، میلاد عادل؛ ویراستار علمی مسعود حقیقی؛ ویراستار ادبی گل اندام آل علی.
مشخصات نشر	: تهران: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۹۴ص: مصور (رنگی).
شابک	: 978-600-8451-62-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: ماهی ها -- بیماری های ویروسی Fishes -- Virus diseases آزاد ماهیان -- بیماری ها Salmonidae -- Diseases آزاد ماهیان -- ایران -- بیماری ها Salmonidae -- Diseases -- Iran
شناسه افزوده	: عادل، میلاد، ۱۳۶۵ -
شناسه افزوده	: حقیقی، مسعود، ۱۳۳۷ -، ویراستار
شناسه افزوده	: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور
رده بندی کنگره	: SH۱۷۷
رده بندی دیویی	: ۶۳۹/۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۲۹۹۱۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

نام کتاب: مهم ترین بیماری های ویروسی آزاد ماهیان (در ایران و جهان)

مؤلفان: دکتر سیدجلیل ذریه زهرا، دکتر میلاد عادل

ویراستار علمی: دکتر مسعود حقیقی

ویراستار ادبی: گل اندام آل علی

شمارگان: ۶۰۰

چاپ اول: سال ۱۴۰۰

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

ناظر چاپ: مدیریت اطلاعات و ارتباطات علمی

(نشانی: میدان هفت تیر، خیابان قائم مقام فراهانی، خیابان مشاهیر، نبش خیابان غفاری، پلاک ۵.

موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، تلفن ۰۶۸ - ۸۸۳۸۱ - www.ifsri.ir)

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۵۱-۶۲-۴ (ISBN: 978-600-8451-62-4)

قیمت : ۵۳۰۰۰۰ ریال

حق چاپ برای موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور محفوظ است.

پیشگفتار

کتاب بیماری‌های ویروسی آزاد ماهیان مشتمل بر مهم‌ترین بیماری‌های ویروسی ماهیان سردآبی است و در آن به علت‌شناسی، همه‌گیری‌شناسی، علائم بالینی و کالبد گشایی، راه‌های تشخیص، پیشگیری، کنترل و درمان آنها به صورت کاربردی همراه با تصاویر رنگی می‌پردازد که جناب آقای دکتر سید جلیل ذریه زهرا، عضو هیأت علمی مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور و جناب آقای دکتر میلاد عادل، با تخصص بهداشت و بیماری آبزیان، آن را به رشته تحریر درآورده‌اند.

این کتاب برای همه افراد علاقه‌مند به آبی‌پروری که در کانون‌های علمی (پژوهشکده‌ها و مؤسسات تحقیقاتی) فعالیت دارند به‌ویژه برای اساتید و دانشجویان در رشته‌های دامپزشکی و شیلات و آبزیان و افرادی که در زمینه پرورش ماهی به‌ویژه پرورش ماهی قزل‌آلای رنگین‌کمان در کشور سرمایه‌گذاری کرده‌اند و در مزارع پرورش مشغول به کار می‌باشند، بسیار مفید خواهد بود. خوشبختانه توسعه پرورش ماهی در کشور در دهه اخیر دارای رشد سریعی بوده و در برنامه پنج‌ساله ششم توسعه پیش‌بینی شده است که میزان تولید از حدود ۱۶۰ هزار تن فعلی با رشد ۲۵ درصد به ۲۰۰ هزار تن در پایان برنامه در سال ۱۴۰۵ برسد. بیماری‌های مختلف از جمله عوامل تهدیدکننده در دستیابی زیربخش شیلات کشور به برنامه مذکور بوده که هر از چندگاهی در مزارع پرورش ماهی پدیدار می‌شوند که از جمله خطرناک‌ترین آنها بیماری‌های ویروسی می‌باشند که در پرورش آبزیان مقابله با این بیماری‌ها بسیار پیچیده، دشوار و گاهی غیرممکن است، اما در صورت تشخیص سریع، امکان کنترل و پیشگیری از آنها وجود دارد. امید آنکه انتشار این گونه کتاب‌های تخصصی و سودمند در موضوعات مختلف در این موسسه همچنان استمرار داشته باشد و مخاطبان خود را از جنبه‌های گوناگون و مورد نیاز بهره‌مند سازد.

دکتر محمود بهمنی

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

فهرست مندرجات

فصل ۱: کلیات.....	۱
۱-۱. مقدمه	۱
۲-۱. تحلیلی بر وضعیت بیماری‌های ویروسی آزاد ماهیان در ایران.....	۴
فصل ۲: مهم‌ترین بیماری‌های ویروسی آزاد ماهیان.....	۹
۱-۲. بیماری سپتی سمی خونریزی دهنده ویروسی (VHS).....	۹
۱-۲-۱. سبب‌شناسی	۹
۲-۱-۲. همه‌گیری شناسی	۱۰
۳-۱-۲. علایم بیماری	۱۱
۴-۱-۲. تشخیص	۱۶
۵-۱-۲. کنترل و پیشگیری.....	۱۸
۶-۱-۲. درمان.....	۱۸
۲-۲. بیماری نکروز عفونی بافت‌های خونساز.....	۱۹
۱-۲-۲. سبب‌شناسی	۱۹
۲-۲-۲. اپیدمیولوژی	۱۹
۳-۲-۲. علایم بیماری	۲۰
۴-۲-۲. تشخیص	۲۳
۵-۲-۲. پیشگیری و درمان	۲۵
۶-۲-۲. درمان.....	۲۵
۳-۲. بیماری نکروز عفونی لوزالمعده (IPN).....	۲۵
۱-۳-۲. سبب‌شناسی	۲۶
۲-۳-۲. اپیدمیولوژی	۲۶
۳-۳-۲. علایم بیماری	۲۷

۲۹	 ۴-۳-۲. تشخیص
۳۲	 ۵-۳-۲. پیشگیری و کنترل
۳۲	 ۶-۳-۲. درمان
۳۲	 ۴-۲. بیماری ویروسی آزاد ماهی ژاپنی (OMV)
۳۲	 ۱-۴-۲. سبب شناسی
۳۳	 ۲-۴-۲. اپیدمیولوژی
۳۳	 ۳-۴-۲. علائم بالینی
۳۵	 ۴-۴-۲. آسیب شناسی
۳۶	 ۵-۴-۲. تشخیص
۳۷	 ۶-۴-۲. پیشگیری و کنترل
۳۷	 ۷-۴-۲. درمان
۳۷	 ۵-۲. بیماری کم خونی عفونی آزاد ماهیان (ISA)
۳۷	 ۱-۵-۲. سبب شناسی
۳۸	 ۲-۵-۲. همه گیری شناسی
۳۹	 ۳-۵-۲. علائم بیماری
۴۱	 ۴-۵-۲. کالبد گشایی و آسیب شناسی
۴۳	 ۵-۵-۲. تشخیص
۴۳	 ۶-۵-۲. کنترل و پیشگیری
۴۴	 ۷-۵-۲. درمان
۴۴	 ۶-۲. سندرم ذرات گنجیدگی در گلبول قرمز
۴۴	 ۱-۶-۲. سبب شناسی
۴۵	 ۲-۶-۲. علائم بالینی
۴۵	 ۳-۶-۲. آسیب شناسی
۴۶	 ۴-۶-۲. تشخیص

۴۷	۵-۶-۲. کنترل و پیشگیری.....
۴۷	۶-۶-۲. درمان.....
۴۸	۷-۲. بیماری پانکراس (PD).....
۴۸	۱-۷-۲. سبب شناسی.....
۴۸	۲-۷-۲. اپیدمیولوژی.....
۴۹	۳-۷-۲. علائم بالینی.....
۵۱	۴-۷-۲. آسیب شناسی.....
۵۲	۵-۷-۲. تشخیص.....
۵۲	۶-۷-۲. کنترل و پیشگیری.....
۵۳	۷-۷-۲. درمان.....
۵۳	۸-۲. لوسمی پلازما سیتوئیدی (PL).....
۵۳	۱-۸-۲. سبب شناسی.....
۵۳	۲-۸-۲. همه گیری شناسی.....
۵۴	۳-۸-۲. علائم بالینی.....
۵۴	۴-۸-۲. آسیب شناسی.....
۵۵	۵-۸-۲. تشخیص.....
۵۵	۶-۸-۲. کنترل و پیشگیری.....
۵۵	۷-۸-۲. درمان.....
۵۵	۹-۲. بیماری نکروز عصبی ویروسی (VNN) یا بیماری مغزی و شبکه‌ای ویروسی (VER).....
۵۵	۱-۹-۲. سبب شناسی.....
۵۶	۲-۹-۲. همه گیری شناسی.....
۵۷	۳-۹-۲. علائم بالینی و یافته‌های آسیب شناسی.....
۶۰	۴-۹-۲. تشخیص بیماری.....
۶۳	۵-۹-۲. مزایا و معایب روش‌های مورد بررسی <i>Betanodavirus</i>

۶۵.....	۲-۹-۶. کنترل و پیشگیری.....
۶۶.....	۲-۹-۷. درمان.....
۶۶.....	۲-۱۰-۱۰. بیماری هرپس ویروس آزاد ماهیان (HVS).....
۶۶.....	۲-۱۰-۱. سبب شناسی.....
۶۷.....	۲-۱۰-۲. علائم بالینی.....
۶۷.....	۲-۱۰-۳. یافته های آسیب شناسی.....
۶۹.....	۲-۱۰-۴. تشخیص.....
۷۰.....	۲-۱۰-۵. پیشگیری و کنترل.....
۷۰.....	۲-۱۰-۶. درمان.....
۷۱.....	فصل ۳: روش های تشخیص و اصول پیشگیری.....
۷۱.....	۳-۱. نحوه انجام آزمایش های ویروس شناسی.....
۷۱.....	۳-۱-۱. نمونه برداری.....
۷۲.....	۳-۲. روش های تشخیص بیماری های ویروسی.....
۷۲.....	۳-۲-۱. کشت سلولی (CP).....
۷۳.....	۳-۳. آثار ناشی از تکثیر ویروس در کشت سلولی.....
۷۳.....	۳-۳-۱. شناسایی سلول های آلوده شده.....
۷۴.....	۳-۳-۲. تولید اجسام درون سلولی.....
۷۶.....	۳-۴. اصول پیشگیری و کنترل بیماری های ویروسی آزاد ماهیان.....
۷۷.....	۳-۵. نقش و اهمیت امنیت زیستی در کنترل، مبارزه و ریشه کنی بیماری های ویروسی.....
۷۹.....	۳-۶. ضد عفونی استخرها، وسایل و رعایت اصول بهداشتی.....
۷۹.....	منابع.....